

Antea Group Archeologie 2021/95

Bureauonderzoek

Veldstraat 73 te Stramproy, gemeente Weert

projectnummer 468588
revisie 00
9 november 2021

Antea Group Archeologie 2021/95

Bureauonderzoek

Veldstraat 73 te Stramproy, gemeente Weert

projectnummer 468588

revisie 00

9 november 2021

Auteur

M.W.J. Modderkolk

Opdrachtgever

P. Schreurs

Veldstraat 73

6039 OY Stramproy

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	gecontroleerd	vrijgave
		J.E. Colijn	P. Kennes

Inhoudsopgave

Blz.

Samenvatting	2
1 Inleiding	3
2 Beschrijving onderzoekslocatie	4
2.1 Begrenzing onderzoeks- en plangebied	4
2.2 Huidig en toekomstig gebruik	4
2.3 Archeologisch beleid	5
2.4 Landschappelijke situatie	6
2.5 Historische situatie en mogelijke verstoringen	9
3 Bekende waarden	12
3.1 Archeologische waarden	12
3.2 Ondergrondse bouwhistorische waarden	14
4 Archeologische verwachting	15
4.1 Bestaande verwachtingskaarten	15
4.2 Gespecificeerde archeologische verwachting	15
5 Conclusies en advies	17
5.1 Conclusies	17
5.2 (Selectie)advies	17
Literatuur en geraadpleegde bronnen	18
Lijst met afbeeldingen	19
Bijlagen	
1 Archeologische perioden	
2 AMZ-cyclus	
Kaartbijlagen	
468588-ARCHIS Gegevens uit ARCHIS	

Administratieve gegevens

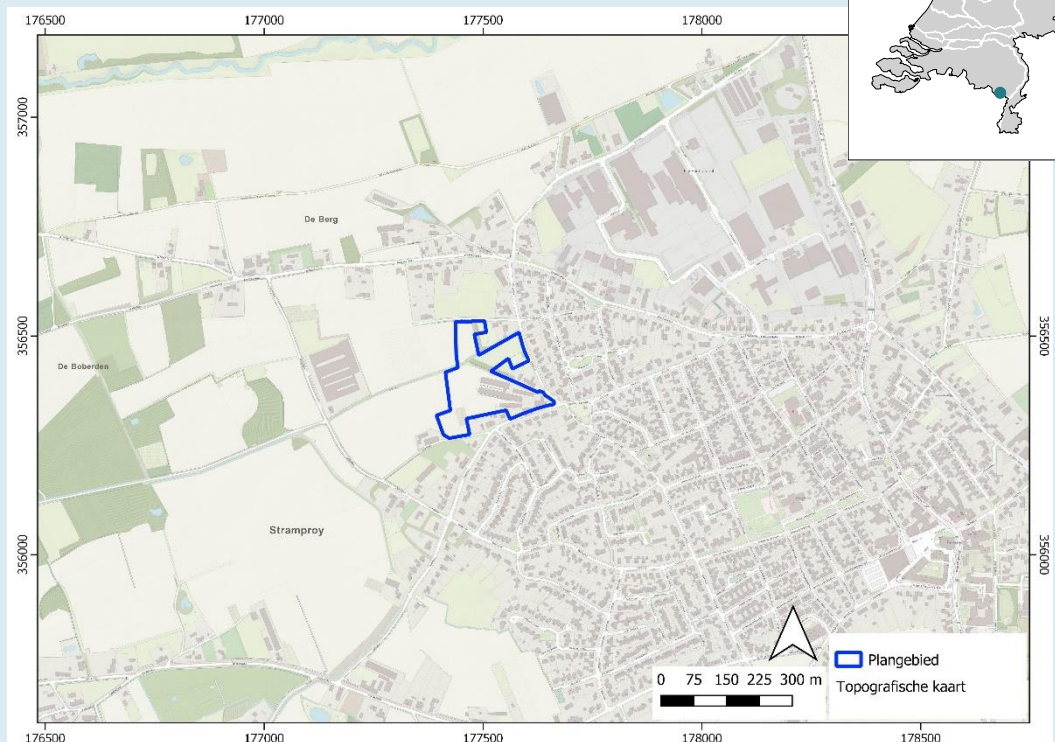
Projectnummer Antea Group 468588
OM-nummer 5006726100
Provincie Limburg
Gemeente Weert
Plaats Stramproy
Toponiem Veldstraat 73

Kaartblad 57H
Coördinaten 177448/356534 177580/356510
177658/356347 177407/356275

Opdrachtgever P. Schreurs
Uitvoerder Antea Group
Datum uitvoering 08-04-2021
Projectteam J.E. Colijn (projectleider; KNA-archeoloog)
M.W.J. Modderkolk (KNA-prospecteur)

Vrijgave conform KNA A. Brokke (senior KNA-archeoloog)
Bevoegd gezag Gemeente Weert
Deskundige Bevoegd gezag W.G.A.H. Truyen (w.truyen@weert.nl)

Beheer documentatie Antea Group

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied op de topografische kaart (bron: J.W. van Aalst, www.opentopo.nl).

Samenvatting

In opdracht van Dhr. P. Schreurs heeft Antea Group in april 2021 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor Veldstraat 73 te Stramproy, gemeente Weert. Het plangebied is voornamelijk in gebruik als agrarisch gebied. Binnen het plangebied bevindt zich een pluimveebedrijf. Het plangebied wordt herontwikkeld naar woongebied, er zullen circa 40 woningen worden gerealiseerd. Het oppervlak van het plangebied is ca. 33.500 m². De exacte omvang van de graafwerkzaamheden is nog onbekend, maar naar schatting zullen de graafwerkzaamheden tot ca. 0,5-1 m beneden maaiveld reiken. Daarmee worden de vrijstellingsgrenzen uit het vigerende bestemmingsplan overschreden.

Het doel van het uitvoeren van een archeologisch bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Waar kunnen we wat verwachten? Voor het opstellen van een dergelijke verwachting wordt gebruik gemaakt van reeds bekende archeologische waarnemingen, historische kaarten, bodemkundige gegevens en informatie over de landschappelijke situatie.

Conclusies en advies

Het plangebied ligt in het Brabants zandgebied, op dekzandruggen waar enkeerdgronden verwacht worden. Op basis van de archeologische beleidskaart van de gemeenten Weert-Nederweert (2018) geldt er een hoge archeologische verwachting voor het plangebied, hoewel er niet veel vondsten in de buurt van het plangebied zijn geregistreerd. Als er archeologische resten aanwezig zijn, dan kunnen deze uit de periode paleolithicum tot en met de nieuwe tijd komen. De aanwezigheid van archeologische resten hangt ook af van de mate en diepte van eventuele recente bodemverstoring.

Om de mate van eventuele bodemverstoring vast te stellen, en daarmee de kans op de aanwezigheid van archeologische resten, wordt geadviseerd om een inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen, verkennende fase uit te laten voeren. Geadviseerd wordt om een boordichtheid van 6 boringen per hectare te hanteren, en een boordiepte van max. 2 m beneden maaiveld òf tot 30 cm tot in de C-horizont. De implementatie van deze aanbevelingen is afhankelijk van het oordeel van het bevoegd gezag, in dezen de gemeente Weert.

1 Inleiding

In opdracht van Dhr. P. Schreurs heeft Antea Group in april 2021 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor Veldstraat 73 te Stramproy, gemeente Weert. Het plangebied is voornamelijk in gebruik als agrarisch gebied. Binnen het plangebied bevindt zich een pluimveebedrijf. Het plangebied wordt herontwikkeld naar woongebied, er zullen circa 40 woningen worden gerealiseerd. Het oppervlak van het plangebied is ca. 33.500 m². De exacte omvang van de graafwerkzaamheden is nog onbekend, maar naar schatting zullen de graafwerkzaamheden tot ca. 0,5-1 m beneden maaiveld reiken. Bij graafwerkzaamheden kunnen de eventueel aanwezige archeologische resten worden beschadigd.

Het doel van het uitvoeren van een archeologisch bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Waar kunnen we wat verwachten? Voor het opstellen van een dergelijke verwachting wordt gebruik gemaakt van reeds bekende archeologische waarnemingen, historische kaarten, bodemkundige gegevens en informatie over de landschappelijke situatie. Een gespecificeerde verwachting gaat in op de mogelijke aanwezigheid, het karakter, de omvang, datering en eventuele (mate van) verstoring van archeologische waarden binnen het plangebied. Een archeologisch bureauonderzoek is de eerste stap in de AMZ-cyclus (Bijlage 2).

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de BRL 4000, protocol 4002 met daarin besloten de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1. Voor de KNA-protocollen 4001 (PvE), 4002 (bureauonderzoek), 4003 (inventariserend veldonderzoek) en 4004 (opgraven) is Antea Group gecertificeerd conform de SIKB-BRL 4000 (Beoordelingsrichtlijn voor archeologie).

2 Beschrijving onderzoekslocatie

2.1 Begrenzing onderzoeks- en plangebied

Het is van belang een onderscheid te maken tussen plangebied enerzijds en onderzoeksgebied anderzijds (Afbeelding 2). Met het plangebied wordt het gebied bedoeld waarop de in de inleiding genoemde plannen en/of werkzaamheden betrekking hebben. Voor het plangebied wordt in de regel ook de ruimtelijke procedure gevoerd waarvan dit archeologisch onderzoek een onderdeel van is. Het onderzoeksgebied is het gebied waar informatie over wordt ingewonnen voor het opstellen van de gespecificeerde verwachting, en is groter dan het plangebied zelf. Er wordt een straal van ca. 500 m rondom het plangebied gehanteerd als onderzoeksgebied. Dit wordt voldoende geacht voor het opstellen van het gespecificeerd verwachtingsmodel, gezien de beschikbare archeologische waarnemingen en archeologische onderzoeken, en de aanwezigheid van vergelijkbare bodemtypes.

Het plangebied ligt tegen de noordwestrand van het centrum van Stramproy, bij de Boschstraat, Veldstraat en Crixstraat.

Afbeelding 2. Ligging van het plangebied en onderzoeksgebied op de topografische kaart.¹

2.2 Huidig en toekomstig gebruik

Huidig gebruik plangebied

Het plangebied is voornamelijk in gebruik als agrarisch gebied. Binnen het plangebied bevindt zich een pluimveebedrijf. Er loopt een weg door het plangebied, deze is waarschijnlijk grotendeels onverhard en ligt in het verlengde van de Arevensdijk.

¹ 'OpenTopo WMTS': J.W. van Aalst, www.opentopo.nl.

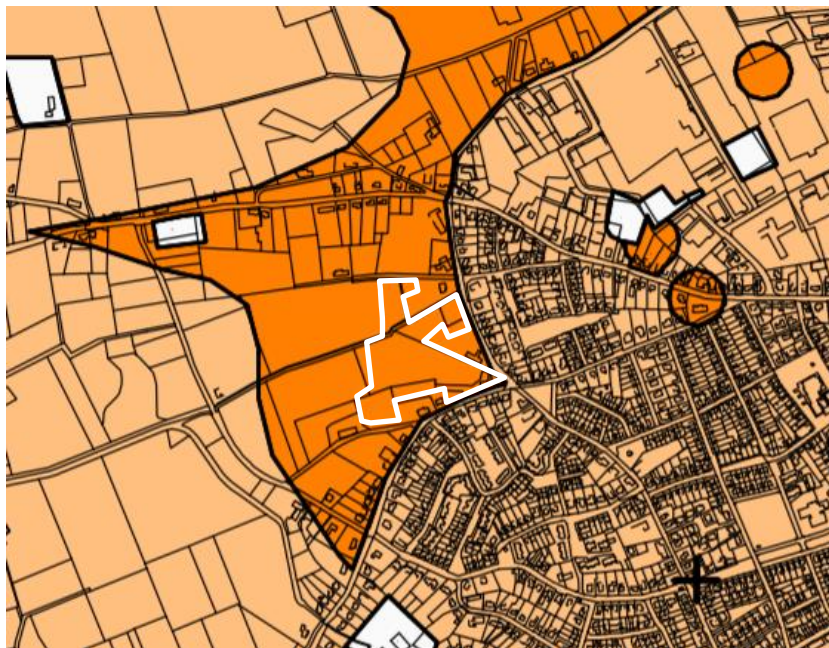
Consequenties toekomstig gebruik

De sloop van de gebouwen van het huidige pluimveebedrijf en de aanleg van de nieuwe woningen zal bodemversturende werkzaamheden met zich mee brengen. Het oppervlak van het plangebied is ca. 33.500 m². De exacte omvang van de graafwerkzaamheden is nog onbekend, maar naar schatting zullen de graafwerkzaamheden tot ca. 0,5-1 m beneden maaiveld reiken. Bij graafwerkzaamheden kunnen de eventueel aanwezige archeologische resten worden beschadigd.

2.3 Archeologisch beleid

Het plangebied valt binnen het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied 2011'.² Voor het plangebied geldt een waarde – archeologie hoog, waarbij sprake is van een onderzoeksverplichting bij bodemingrepen die groter zijn dan 250 m², en die dieper reiken dan 40 cm beneden maaiveld en die niet zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst. De voorgenomen werkzaamheden overschrijden naar verwachting deze vrijstellingsgrenzen (oppervlak: ca. 33.500 m²; diepte waarschijnlijk ca. 0,5-1 m beneden maaiveld).

Volgens de archeologische beleidskaart van de gemeenten Weert-Nederweert (2018; Afbeelding 3) ligt het plangebied in een gebied met een hoge archeologische verwachting (oranje). De vrijstellingsgrenzen komen overeen met die van het vigerende bestemmingsplan.

Afbeelding 3. Ligging van het plangebied (wit omlijnd) op een uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeenten Weert-Nederweert (2018).³ De uitsnede is richting het noorden gericht en niet op schaal. Oranje: gebied met een hoge archeologische verwachting. Lichtoranje: gebied met een middelhoge archeologische verwachting.

² <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/>.

³ Bijlage bij de Nota update beleidskaart archeologie gemeenten Nederweert-Weert 2017. Verantwoordingsdocument (ArchAeO-Rapport 17001). <https://www.weert.nl/archeologie>.

2.4 Landschappelijke situatie

Geologie

Het plangebied ligt in het Brabants zandgebied, op de lage Maasterrassen.⁴ Nabij het plangebied liggen pleistocene dekzanden (uit het weichselien) aan het oppervlak: de Formatie van Boxtel. Deze dekzanden kunnen een aantal meters dik zijn. De dekzanden zijn bodemkundig onderverdeeld in het oude en het jonge dekzand. Het oude dekzand is tijdens het pleniglaciaal afgezet en is vaak verspoelt. Het jonge dekzand is tijdens het laat-glaciaal afgezet, voornamelijk in de vorm van dekzandruggen. In de ondergrond komen oude Maasafzettingen voor: de Formatie van Beegden, afgezet tussen het laat-pleistoceen en het holoceen.⁵

In de laatste 10.000 jaar, het holoceen, is de mens een belangrijke landschapsvormende factor geworden. Tussen de middeleeuwen en de 19^e eeuw ontstonden er akkerbouwcomplexen met een opgebracht plaggendek, de zogenaamde essen. Bemesting met plaggen was lange tijd de manier om de kwaliteit van de relatief onvruchtbare pleistocene dekzandgronden te verbeteren. Over het algemeen komen de oude essen voor op de grens van topografisch en hydrologisch hoog naar laag, en in de buurt van oude dorpen en in de buurt van drinkwater. In de loop van de 19^e eeuw zijn de meer marginale gebieden, zoals heidevelden, alsnog ontgonnen en in cultuur gebracht of beplant met bossen. Deze gebieden liggen vaak verder van de laatmiddeleeuwse kernen af en hebben een dun of geen plaggendek.⁶

Geomorfologie en AHN

Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied op dekzandruggen bedekt met oud bouwlanddek (Afbeelding 4).⁷ Nabij het plangebied komen ook dekzandwelingen voor bedekt met een oud bouwlanddek. Ook komen er laagtes zonder randwal voor, die waarschijnlijk ontstaan zijn door uitblazing van sediment. De Tungelroyse Beek, ten noorden van het plangebied, ligt in een dalvormige laagte.

Het plangebied ligt tussen ca. 32 en 33 m +NAP (Afbeelding 5).⁸ Nabij het plangebied liggen de bebouwde kom van Stramproy en de dekzandruggen het hoogst ten opzichte van NAP (ca. 33 m +NAP), en de dalvormige laagte langs de Tungelroyse Beek ligt het laagst ten opzichte van NAP (< 31 m +NAP).

⁴ Landschappen en archeoregio's geraadpleegd via <https://archis.cultureelerfgoed.nl/zoekenenvinden/#/kaart>.

⁵ Dinoloket, geologische boring B57H0284.

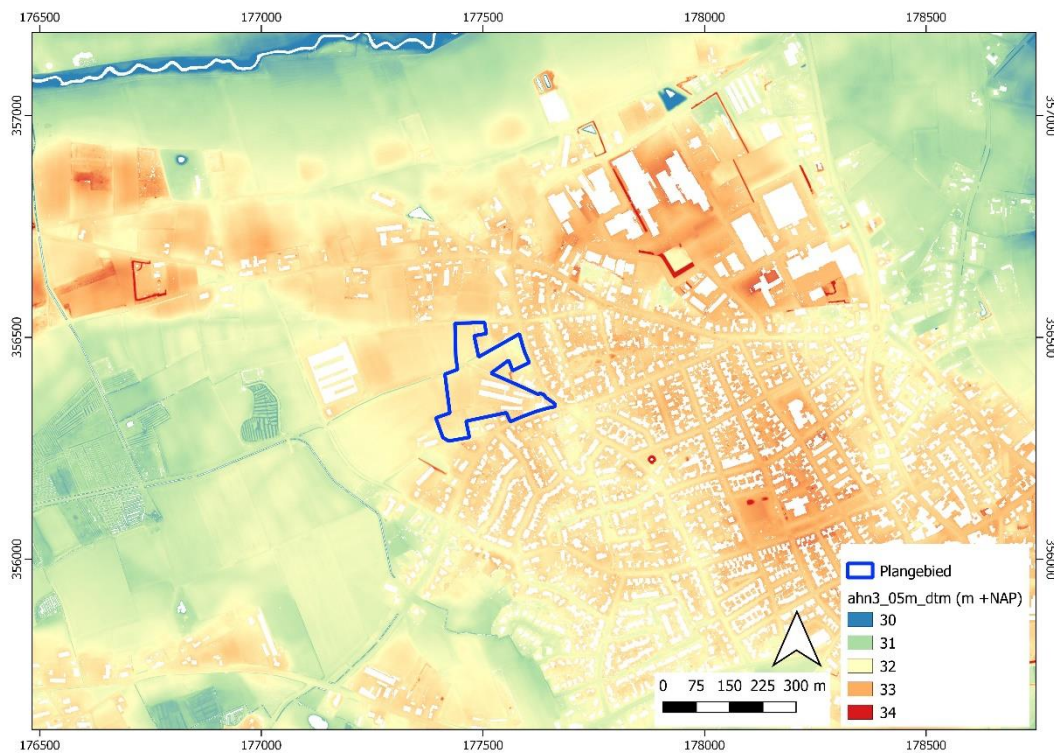
⁶ Jongmans et al., 2013.

⁷ BRO, Wageningen Environmental Research, 2019.

⁸ <https://www.ahn.nl>.

Afbeelding 4. Ligging van het plangebied op de geomorfologische kaart.⁹

Afbeelding 5. Ligging van het plangebied op de hoogtekaart (AHN).¹⁰

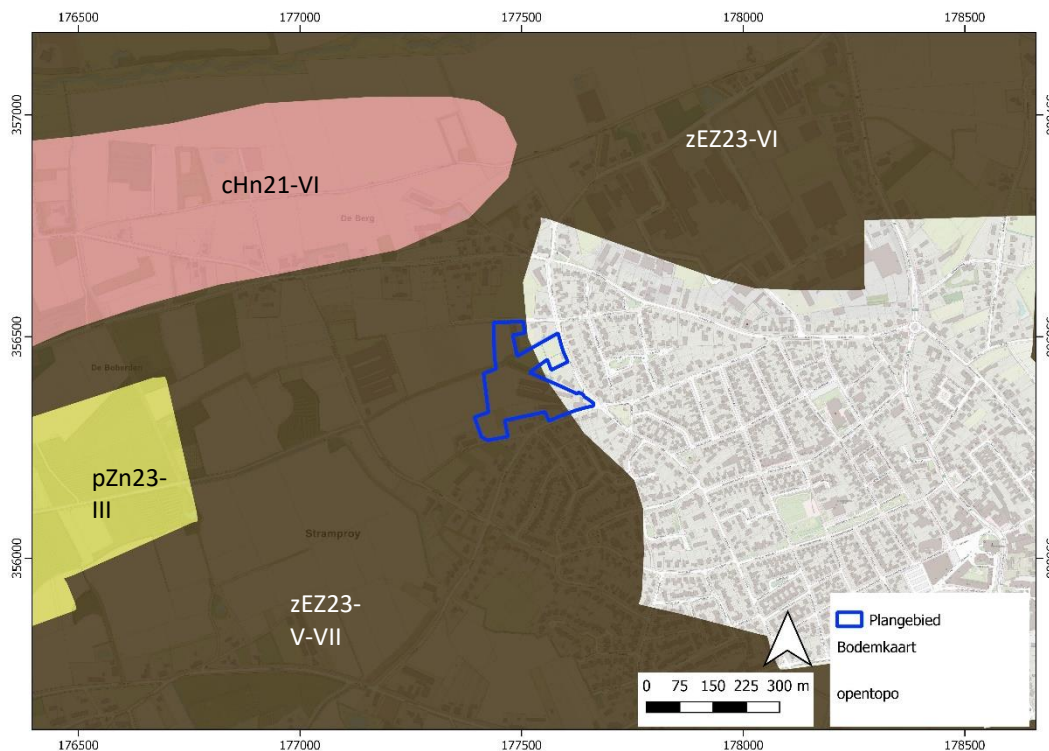
⁹ BRO, Wageningen Environmental Research, 2019.

¹⁰ <https://www.ahn.nl>.

Bodem en grondwater

Het plangebied ligt op goed ontwaterde hoge zwarte enkeerdgronden (zEZ23; grondwaterstanden fluctueren tussen maaiveld en <180 cm beneden maaiveld; Afbeelding 6). Deze gronden worden gekenmerkt door een humushoudende bovengrond van 50 cm of dikker (esdek of plaggendek). Het esdek is ontstaan door eeuwenlange bemesting met potstalmest (vanaf de middeleeuwen).¹¹

In de omgeving van het plangebied komen ook goed ontwaterde laarpodzolgronden (cHn21; grondwaterstanden fluctueren tussen 40 en <180 cm beneden maaiveld) en minder goed ontwaterde gooreerdgronden voor (pZn23; grondwaterstanden fluctueren tussen maaiveld en 80 cm beneden maaiveld). Laarpodzolgronden worden gekenmerkt door een humushoudende bovengrond van 30-50 cm dik (esdek of plaggendek). Net als bij enkeerdgronden is het esdek ontstaan door bemesting met potstalmest, maar in mindere mate dan bij enkeerdgronden. Topografisch gezien liggen ze vaak op de overgang van enkeerdgronden (oude ontginningsgronden) naar veldpodzolgronden (jonge ontginningsgronden). Gooreerdgronden hebben een duidelijke, donkere humushoudende bovengrond. Roestvlekken (indicatie voor de gemiddelde hoogste grondwaterstand) ontbreken of beginnen 35 cm beneden maaiveld. Als roestvlekken ondieper beginnen dan 35 cm beneden maaiveld, dan zijn deze over meer dan 30 cm onderbroken. Gooreerdgronden komen meestal bij bovenlopen of flanken van beekdalen voor.¹²

Afbeelding 6. Ligging van het plangebied op de 1:50.000 bodemkaart van Nederland (met bodemkaartenheden en grondwatertrappen).¹³

¹¹ Jongmans et al., 2013.

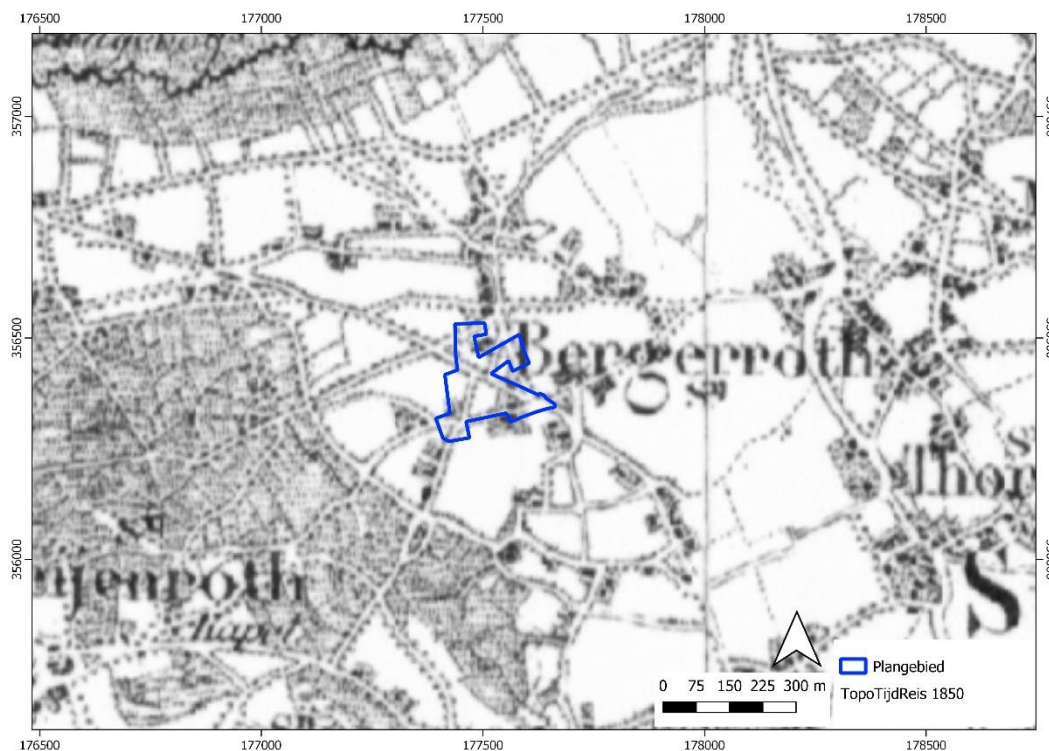
¹² Stiboka, 1972.

¹³ BRO, Wageningen Environmental Research, 2019; <http://maps.bodemdata.nl/bodemdata/index.jsp>.

2.5 Historische situatie en mogelijke verstoringen

Historische situatie

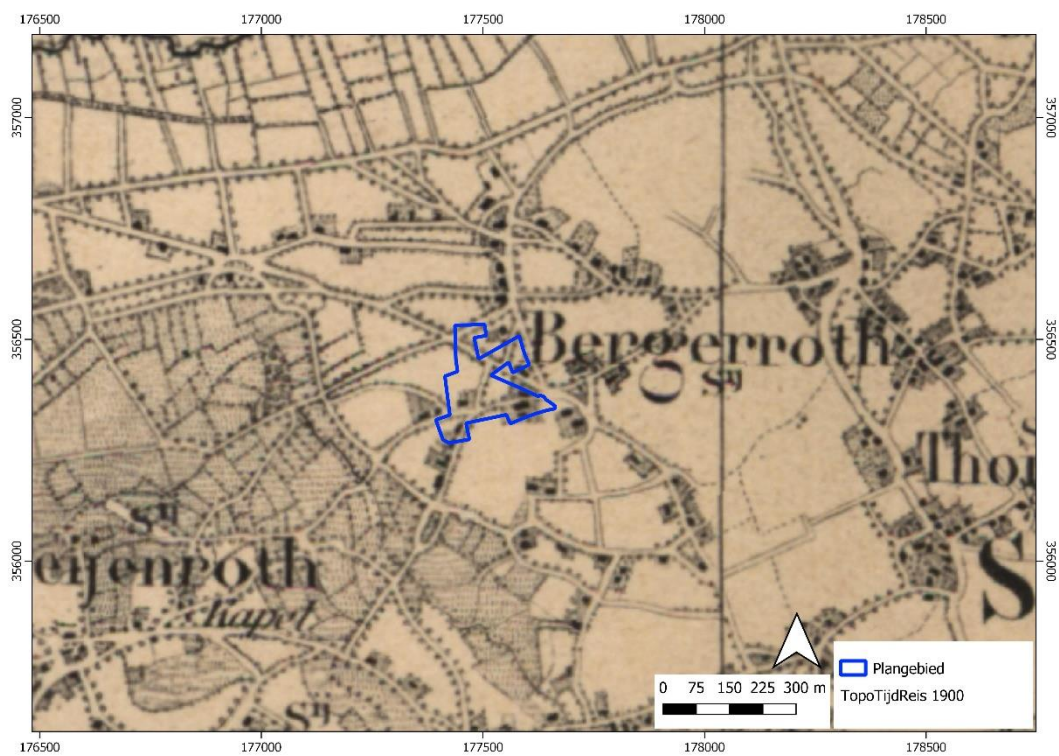
In 1287 wordt de naam Stramprode voor het eerst vermeld. De toponiem 'rode' staat voor ontgonnen bos. Stramprode was een kwartier van het vorstendom Thorn. Vanaf 1800 was Stramproy zelfstandig.¹⁴ In 1851 werd Stramproy omschreven als een dorp bestaande uit de gehuchten Bergerroth (ter plaatse van het plangebied), Torenroth (ca. 1 km ten zuidoosten van het plangebied), Heijenroth (ca. 1 km ten zuidwesten van het plangebied), Molenbroekroth (ca. 1,5 km ten oosten van het plangebied) en Breijvensroth (ca. 1,5 km ten westen van het plangebied). Deze gehuchten staan ook op de topografische kaart van 1850 (uitsnede: Afbeelding 7). In 1850 is het plangebied in gebruik als agrarisch gebied. Net in of nabij het plangebied zijn er woningen. Ook liepen er verschillende wegen door het plangebied (zie bijvoorbeeld de situatie in 1950: Afbeelding 9). Vanaf 1963 zijn de meest recente gebouwen in het midden en het zuidoosten van het plangebied gebouwd (Afbeelding 10). Het kaartbeeld van 1973 laat zien dat er een heel aantal wegen uit het plangebied verdwenen zijn, op de plek van de wegen loopt tegenwoordig een kavelpad, staat een bomenrij of de huidige bebouwing. Het kaartbeeld vanaf 1990 laat zien dat de bebouwing in de noordoosthoek van het plangebied verdwenen is (geen afbeelding). De kaartbeelden vanaf 1999 laten zien dat alleen de huidige weg in het verlengde van de Arevensdijk over is.

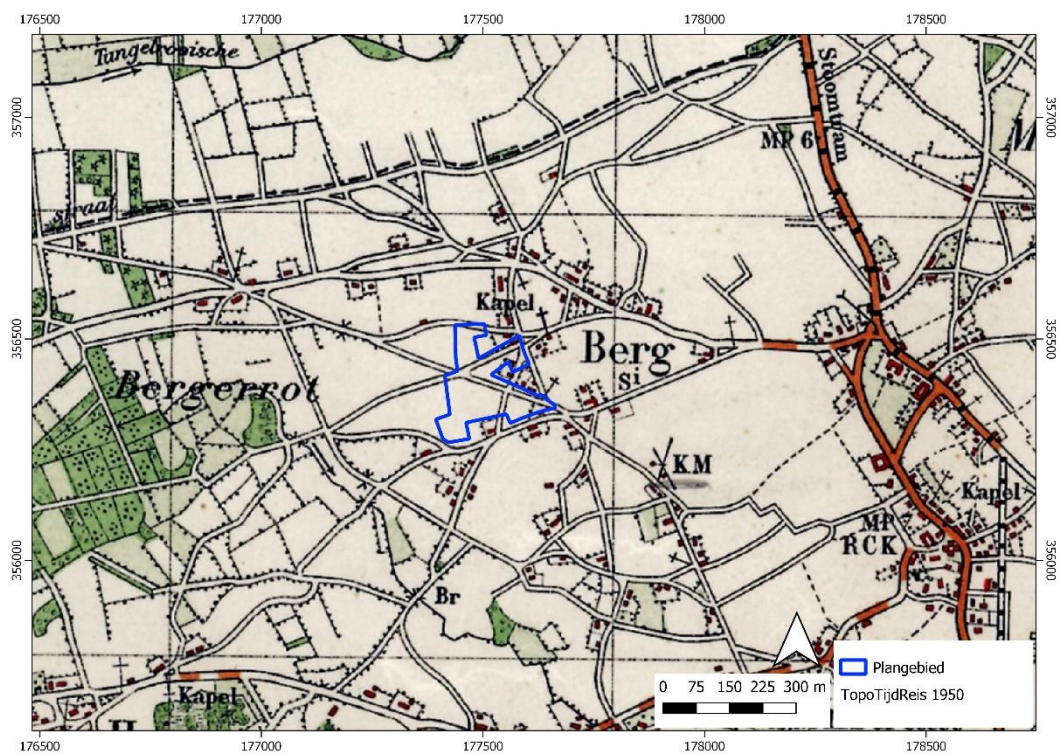
Afbeelding 7. Ligging van plangebied op de topografische kaart van 1850.¹⁵

¹⁴ http://www.dorpsraad-stramproy.nl/cms/historie_stramproy.html.

¹⁵ <https://www.topotijdreis.nl/>.

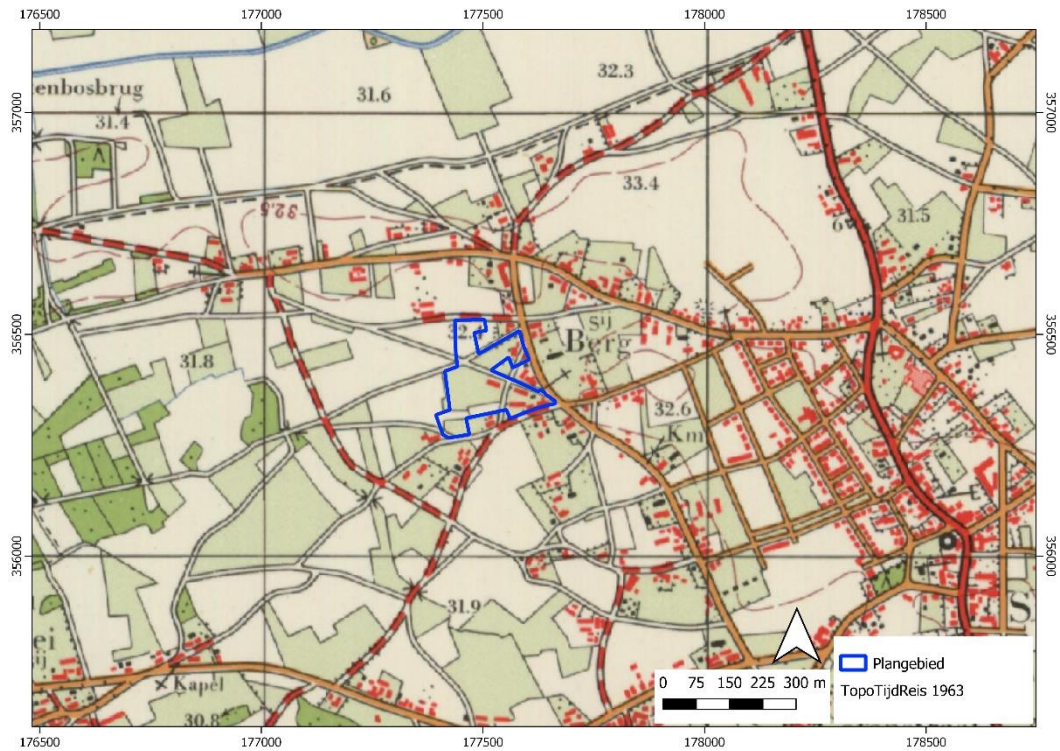
Afbeelding 8. Ligging van plangebied op de topografische kaart van 1900.¹⁶

Afbeelding 9. Ligging van plangebied op de topografische kaart van 1950.¹⁷

¹⁶ <https://www.topotijdreis.nl/>.

¹⁷ <https://www.topotijdreis.nl/>.

Afbeelding 10. Ligging van plangebied op de topografische kaart van 1963.¹⁸

Mogelijke verstoringen

Er kunnen verstoringen verwacht worden langs bestaande wegen en gebouwen, en op de plekken waar wegen hebben gelegen en waar gebouwen hebben gestaan (in de noordoosthoek van het plangebied). In het agrarisch gebied kunnen verstoringen worden verwacht die zijn veroorzaakt door grondbewerking. Bij grondbewerking kan het gaan om ploegen (vroeger meestal ca. 20 cm diep), diepploegen (ca. 50 cm diep), aanleg van drainage en het graven en/of dempen van sloten en/of greppels.

¹⁸ <https://www.topotijdreis.nl/>.

3 Bekende waarden

3.1 Archeologische waarden

Uit het Archeologische Informatie Systeem (Archis) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed zijn de bekende archeologische waarden in een omtrek van ongeveer 500 m rondom het plangebied opgevraagd. Het betreft archeologische monumenten (AMK-terreinen), archeologische waarnemingen (zoals vondsten) en meldingen van eerdere archeologische onderzoeken (zie kaart 468588–ARCHIS in de kaartenbijlage).

Gegevens uit Archis: AMK-terreinen

Binnen het plan- en onderzoeksgebied liggen geen AMK-terreinen.

Gegevens uit Archis: archeologische waarnemingen

OM-nummer 2871786100 betreft de vondst van een stenen fels-ovalbeil aan de Bergerothweg, 350 m ten oosten van het plangebied (Tabel 1). OM-nummer 3119426100 betreft de vondst van urnenscherven en een merkwaardig gevormde S-vormige randscherf, in de buurt van het Hoverveld, ca. 350 m ten noordoosten van het plangebied. De informatie komt uit een archief en aanvullende informatie ontbreekt. OM-nummer 2134085100 wordt in de volgende paragraaf toegelicht.

Tabel 1. Archeologische waarnemingen binnen onderzoeksgebied (bron: Archis)

OM-nummer	Object-nr	Complextype	Begin	Eind	Verwerving
2134085100	1083590	-	Late middeleeuwen A	Nieuwe tijd laat	archeologisch: boring
2871786100	1106126	-	Vroeg Neolithicum B	Bronstijd	archeologisch: (veld)kartering
3119426100	1024114	-	Late bronstijd	Late Romeinse tijd	indirect: archief

Gegevens uit Archis: eerdere onderzoeken

OM-nummers 2069942100, 2090750100, 2098787100 betreffen een archeologisch booronderzoek bij het Savelveld en het Hoverveld, ca. 150-350 m ten noordoosten van het plangebied (Tabel 2).¹⁹ Voor deellocatie 1 (OM-nummer 2069942100) werd voor de noordoostzijde een proefsleuven onderzoek geadviseerd als er in de toekomst bodemversturende activiteiten zullen plaatsvinden. De zuidwestzijde had een lage archeologische verwachting omdat de bodem was ontgrond. In deellocatie 2 (OM-nummer 2090750100) werden in de vier boringen geen archeologische indicatoren aangetroffen, ondanks dat de bodems gezeefd werden met een 4 mm-zeef. Gezien de (geringe) grootte van het terrein werd toch geadviseerd om een kleinschalige archeologische monitoring tijdens de werkzaamheden uit te voeren. In deellocatie 3 (OM-nummer 2098787100) had de oostkant een hoge archeologische verwachting, maar er werden geen archeologische indicatoren aangetroffen ondanks dat de bodems gezeefd werden met een 4 mm-zeef. Er werd een proefsleuven onderzoek geadviseerd als er in de toekomst bodemversturende activiteiten zouden gaan plaatsvinden. De zuidwestkant en de noordkant van het deelgebied waren waarschijnlijk afgegraven. Voor deze gedeeltes werd een kleinschalige archeologische monitoring geadviseerd.

¹⁹ Vanderbeken et al., 2004.

OM-nummer 2134085100 betreft een archeologisch booronderzoek bij de Kruisstraat en de Bergerothweg, ca. 300 m ten noordwesten van het plangebied.²⁰ Er werden (verstoorde) laarpodzolgronden en enkeerdgronden aangetroffen. Er werden twee vondsten aangetroffen: in boring 4 en aan het oppervlak ter hoogte van boring 6. In beide gevallen ging het om rood geglaazuurd aardewerk, dat waarschijnlijk bij het bemesten van de akker van elders aangevoerd werd. Er werd geen vervolgonderzoek geadviseerd.

OM-nummer 2159325100 betreft een archeologisch bureau- en booronderzoek tussen de Lambroekweg en de Crixstraat, ca. 300 m ten zuiden van het plangebied.²¹ Het plangebied ligt in een relatieve natte zone ten opzichte van de directe omgeving. Daarom gold er een lage tot middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen van jager-verzamelaars. Tijdens het veldonderzoek werden overwegend verstoorde bodemprofielen aangetroffen waarbij de C-horizont vermengd was met de bovenliggende laag. Boven deze verstoring lag vaak nog een opgebracht pakket, waarschijnlijk om de ontwatering van het land geschikter te maken voor akkerbouw. Dit pakket (of 'snel opgebracht' esdek) is waarschijnlijk vanaf de 19^e eeuw in een keer opgebracht, en is dus niet ontstaan door eeuwenlange bemesting en ophoging met potstalmest. Vervolgonderzoek werd niet noodzakelijk geacht.

OM-nummer 2426009100 betreft een opgestelde beleidsnota archeologie voor de gemeente Weert en Nederweert, waarbinnen het plangebied ligt.²² Op de beleidskaart kreeg het plangebied een hoge verwachtingswaarde. Het betreft hier gebieden/terreinen die op grond van de geomorfologische kenmerken (geomorfologie, grondwatertrap, bodem) en op grond van relatief grote aantallen bekende vindplaatsen in vergelijkbare omstandigheden, een grote kans maken dat archeologische resten in de bodem aanwezig zijn (bijvoorbeeld de dekzandruggen met een grondwatertrap VI of VII, voorzien van een laatmiddeleeuws plaggendeck).

OM-nummer 4616509100 betreft een archeologisch bureauonderzoek bij de Bergerothweg, ca. 350 m ten oosten van het plangebied.²³ De archeologische verwachting is laag voor het paleolithicum en mesolithicum omdat het plangebied relatief ver van stromend water ligt. Vanaf het neolithicum is de hoge ligging van het plangebied op een dekzandrug gunstig voor de archeologische verwachting, maar het gebrek aan archeologische waarden in de omgeving en de afstand tot de beek leiden tot een middelhoge verwachtingswaarde voor de periode neolithicum tot en met de middeleeuwen. Op basis van het beschikbare kaartmateriaal is de verwachting op resten uit de nieuwe tijd laag. Op basis van het advies van de gemeente om de hoge verwachtingswaarde niet mee te nemen in het onderzoek, bleek dat de huidige plannen binnen de gestelde ondergrens vielen. Daarom werd geadviseerd om de dubbelbestemming archeologie te behouden.

OM-nummer 4705828100 betreft een archeologisch booronderzoek bij de Bergerothweg, ca. 150 m ten noordwesten van het plangebied.²⁴ Vanwege de ligging van het plangebied op een dekzandrug met hoge zwarte enkeerdgronden werden er vindplaatsen verwacht vanaf de steentijd tot de late middeleeuwen. Uit het booronderzoek bleek dat bovengrond tot ca. 50-70 cm diepte bewerkt was, dus eventuele oppervlakkige archeologische resten zouden waarschijnlijk verstoord zijn. Diepe grondsporen zouden echter nog intact kunnen zijn. Aangezien de oppervlakte en diepte van de aan te leggen funderings sleuven beperkt was (75 m² en 0,5 m -

²⁰ Hensen, 2006.

²¹ Hensen, 2007.

²² Kortlang, 2010.

²³ De Boo van Uijen, 2018.

²⁴ Ellenkamp en Van Veldhuizen, 2019.

mv), en het doen van archeologische waarnemingen in een smalle funderingsleuf niet zinvol geacht werd, werd het plangebied vrijgegeven.

Tabel 2. Eerder uitgevoerde onderzoeken binnen onderzoeksgebied (bron: Archis).

OM-nummer	Archis2	Betrokken(e)	Verwerving	Advies
2069942100	12652	Synthegra BV	archeologisch: boring	Proefsleuvenonderzoek in de noordoostzijde; archeologische monitoring in de zuidwestzijde.
2090750100	12653	Synthegra BV	archeologisch: boring	Archeologische monitoring.
2098787100	12654	Synthegra BV	archeologisch: boring	Proefsleuvenonderzoek aan de oostkant; archeologische monitoring voor de zuidwestkant en de noordkant.
2134085100	19456	Synthegra BV	archeologisch: boring	Vrijgave.
2159325100	23018	RAAP Archeologisch Adviesbureau	archeologisch: boring	Vrijgave.
2426009100	59351	ArchAeO B.V.	archeologisch: bureauonderzoek	N.v.t.
4616509100		Econsultancy BV	archeologisch: bureauonderzoek	Vrijgave.
4705828100		RAAP Archeologisch Adviesbureau	archeologisch: boring	Vrijgave.

3.2 Ondergrondse bouwhistorische waarden

Alleen in het noordoosten van het plangebied hebben gebouwen gestaan (ouderdom en ondergrondse bouwhistorische waarden onbekend; Hoofdstuk 2.5). Verder zijn er geen ondergrondse bouwhistorische waarden bekend.

4 Archeologische verwachting

4.1 Bestaande verwachtingskaarten

Provinciale verwachtingskaart

De provincie Limburg heeft in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg uit 2014 een aantal provinciale archeologische aandachtsgebieden opgenomen.²⁵ Het onderhavige plangebied ligt in geen van deze gebieden.

Gemeentelijke verwachtingskaart

Op de gemeentelijke verwachtingskaart heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting. Het betreft hier vooral gebieden die op grond van geomorfologische kenmerken (geomorfologie, grondwatertrap, bodem) en op grond van relatief grote aantallen bekende vindplaatsen in vergelijkbare omstandigheden, een grote kans maken dat archeologische resten in de bodem aanwezig zijn (bijvoorbeeld de dekzandruggen met een grondwatertrap VI of VII, voorzien van een laatmiddeleeuws plaggendek; zoals bij het plangebied).²⁶

4.2 Gespecificeerde archeologische verwachting

Datering

Voor het plangebied geldt een brede, hoge archeologische verwachting, hoewel er niet veel vondsten in de buurt van het plangebied zijn geregistreerd. Er kunnen resten worden aangetroffen vanaf het paleolithicum tot en met de nieuwe tijd.

Complextype

Uit het paleolithicum tot en met het laat neolithicum kunnen resten verwacht worden die samenhangen met de mobiele leefwijze van de mens, zoals kleine kampementen die slechts tijdelijk en/of periodiek bewoond werden. Dergelijke vindplaatsen zijn te herkennen aan vuursteenconcentraties en haardkuilen.

Vanaf het laat neolithicum tot en met de vroege middeleeuwen kunnen resten van grotere huizen/nederzettingen worden verwacht, net als schuren, spiekers en opstallen. Verder kunnen sporen van agrarische activiteit worden aangetroffen, zoals greppels. Daarnaast kunnen ook menselijke begravingen/crematies worden aangetroffen, afhankelijk van de datering variërend van vlakgraven tot crematiegraven.

Vanaf de middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd kunnen sporen van agrarische activiteit worden aangetroffen, zoals greppels (al dan niet gedempt). Ook kunnen er sporen van oude wegen of bewoning aanwezig zijn.

Omvang

De omvang kan variëren van puntvondsten tot nederzettingen van enkele honderden vierkante meters.

Diepteligging

Volgens de bodemkaart ligt het plangebied op enkeerdgronden. Archeologische resten uit de periode paleolithicum tot en met de middeleeuwen worden verwacht direct onder het esdek.

²⁵ <https://www.polviewer.nl/>.

²⁶ Kortlang 2010.

Archeologische resten uit de periode middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd worden verwacht vanaf het maaiveld tot aan de onderkant van het esdek.

Locatie

In het hele plangebied kunnen archeologische vondsten verwacht worden.

Uiterlijke kenmerken

Paleolithicum tot laat-neolithicum: vuursteenspreiding, indicaties van de bewerking van vuursteen, halffabricaten, productieafval, productiegereedschap. Indicaties voor kortdurende nederzettingen/kampen: haardkuilen, verbrand vuursteen.

Indicaties voor jacht/voedselverzameling en –bereiding: werktuigen, spitsen, bijlen, schrabbers, stekers, etc.

Laat-neolithicum tot en met vroege middeleeuwen: resten en structuren die wijzen op een sedentair, agrarisch bestaan. Nederzettingen: paalgaten (huizen, spiekers, opstallen, schuren), greppels, waterputten en afvalkuilen.

Middeleeuwen-nieuwe tijd: nederzettingen- en ontginningssporen en resten van agrarische landinrichting

Mogelijke verstoringen

Er kunnen verstoringen verwacht worden langs bestaande wegen en gebouwen, en op de plekken waar wegen hebben gelegen en waar gebouwen hebben gestaan (in de noordoosthoek van het plangebied). In het agrarisch gebied kunnen verstoringen worden verwacht die zijn veroorzaakt door grondbewerking.

5 Conclusies en advies

5.1 Conclusies

Het plangebied ligt in het Brabants zandgebied, op dekzandruggen waar enkeerdgronden verwacht worden. Op basis van de archeologische beleidskaart van de gemeenten Weert-Nederweert (2018) geldt er een hoge archeologische verwachting voor het plangebied, hoewel er niet veel vondsten in de buurt van het plangebied zijn geregistreerd. Als er archeologische resten aanwezig zijn, dan kunnen deze uit de periode paleolithicum tot en met de nieuwe tijd komen. De aanwezigheid van archeologische resten hangt ook af van de mate en diepte van eventuele recente bodemverstoring.

5.2 (Selectie)advies

Om de mate van eventuele bodemverstoring vast te stellen, en daarmee de kans op de aanwezigheid van archeologische resten, wordt geadviseerd om een inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen, verkennende fase uit te laten voeren. Geadviseerd wordt om een boordichtheid van 6 boringen per hectare te hanteren, en een boordiepte van max. 2 m beneden maaiveld of tot 30 cm tot in de C-horizont. De implementatie van deze aanbevelingen is afhankelijk van het oordeel van het bevoegd gezag, in dezen de gemeente Weert.

Antea Group
Oosterhout, april 2021

Literatuur en geraadpleegde bronnen

De Boo van Uijen, E.M. 2018. *Archeologisch bureauonderzoek Bergerothweg 34 te Stramproy*. Econsultancy-rapport 7304.001.

Ellenkamp, G.R., Van Veldhuizen, E.T.A. 2019. *Plangebied Bergerothweg 81a te Stramproy, gemeente Weert; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek (verkenkend booronderzoek)*. RAAP-RAPPORT 3956.

Hensen, G. 2006. *Bureauonderzoek en Karterend Inventariserend Veldonderzoek, Bergerothweg te Stramproy*. SyntheGra Archeologie Rapport 176203.

Hensen, G. 2007. *Plangebied Lambroek te Stramproy, Gemeente Weert; Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek (karterende fase)*. RAAP-NOTITIE 2263.

Jongmans, A.G., Van den Berg, M.W., Sonneveld, M.P.W., Peek, G.J.W.C., Van den Berg van Saparoea, R.M. 2013: *Landschappen van Nederland. Geologie, bodem en landgebruik*. Wageningen Academic Publishers.

Kortlang, F.P. 2010. *Nota Archeologiebeleid gemeenten Weert en Nederweert. Naar een implementatie van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg in het gemeentelijke beleid*. ArchAeO-Rapport 0915.

Stiboka, 1972. *Bodemkaart van Nederland. Schaal 1:50 000. Toelichting bij de kaartbladen 57 Oost Valkenswaard en 58 West Roermond*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen, 1972.

Vanderbeken, T. Helmich, C., Emaus, A. 2004. *Inventariserend veldonderzoek (IVO), Savelveld te Stramproy*. SyntheGra BV 2004-151.

Internet

- ahn.maps.arcgis.com
- www.archis.cultureelerfgoed.nl
- www.pdok.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.topotijdreis.nl

Lijst met afbeeldingen

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied op de topografische kaart (bron: Imergis).....	1
Afbeelding 2. Ligging van het plangebied en onderzoeksgebied op de topografische kaart.	4
Afbeelding 3. Ligging van het plangebied (wit omlijnd) op een uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeenten Weert-Nederweert (2018). De uitsnede is richting het noorden gericht en niet op schaal. Oranje: gebied met een hoge archeologische verwachting. Lichtoranje: gebied met een middelhoge archeologische verwachting.	5
Afbeelding 4. Ligging van het plangebied op de geomorfologische kaart.	7
Afbeelding 5. Ligging van het plangebied op de hoogtekaart (AHN).	7
Afbeelding 6. Ligging van het plangebied op de 1:50.000 bodemkaart van Nederland (met bodemkaartenheden en grondwatertrappen).	8
Afbeelding 7. Ligging van plangebied op de topografische kaart van 1850.	9
Afbeelding 8. Ligging van plangebied op de topografische kaart van 1900.	10
Afbeelding 9. Ligging van plangebied op de topografische kaart van 1950.	10
Afbeelding 10. Ligging van plangebied op de topografische kaart van 1963.	11

Bijlagen

Archeologische perioden	Beschrijving van de archeologische perioden
AMZ-cyclus	Beschrijving en weergave van de Archeologische Monumentenzorg

Kaartbijlagen

468588-ARCHIS	Gegevens uit ARCHIS
---------------	---------------------

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. (0162) 48 70 00
E. karst.keijzers@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

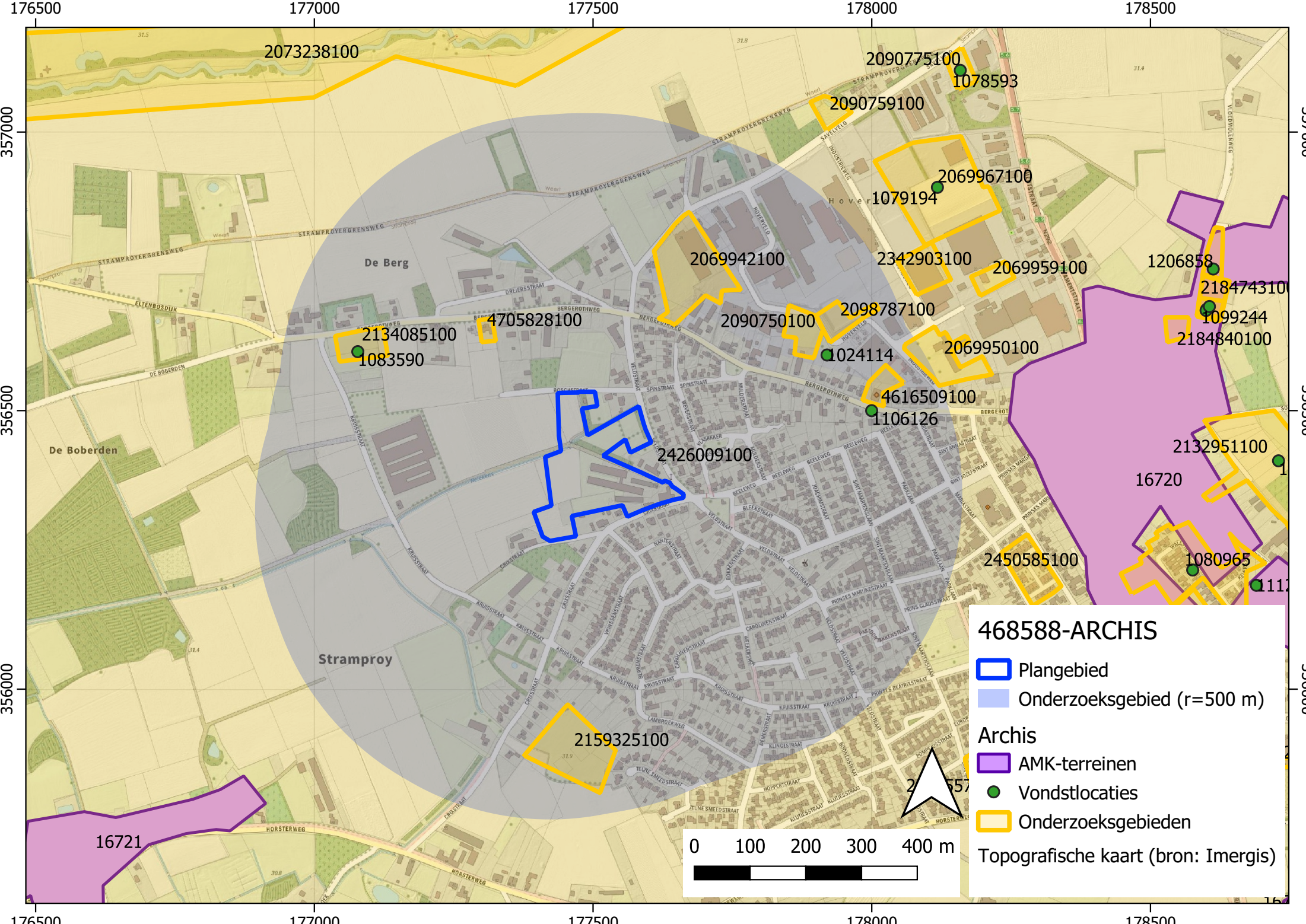
ISSN: 1570-6273

Copyright © 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Disclaimer

Antea Group aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade welke voortvloeit uit beslissingen genomen op basis van de resultaten van archeologisch (voor)onderzoek.

468588-ARCHIS

- Plangebied
- Onderzoeksgebied (r=500 m)

Archis

- AMK-terreinen
- Vondstlocaties
- Onderzoeksgebieden

Topografische kaart (bron: Imergis)

